

שנה טובה
Frlcn
רדיו
שניידר
מפעלי רדיו קליפר בע"מ

שנה טובה עם רהיטי
ארקו ARCO
רהיטים לפי תרשימים אדריכליים ומודלים סטנדרטיים
רוזנברג את איכלר
תל-אביב, רחוב בן-יהודה 43 טלפון 22136

לכבוד
הנהלת ביהח"ר "קויק"
א. ג.
במקרה נגל בחלקי פרס הנאמנות שלכם מבלי שידעתי שהדבר קיים. מגיע לי מכס באמת פרס הנאמנות. משום שאני משך כל השנים מש- תמשת בתוצרות שונות, אבל מיום שיצאה תוצרתכם לשוק הריני משתמשת בה בלבד ולא באחרת. כמו כן אני משמשת לכם בין כל ידידותי ומכרותי הרבות שופר תעמולה מרצון ובחנם. באם יש ברצונכם להשתמש במכתבי זה כפרסום לתוצרתכם, הריני נותנת לכם הרשאה זו בחפץ לב. אני מצהירה שנית שאיני מוצאת, לאחר נסיון של שנים, שום תוצרת זומה בטיבה לתוצרת "קויק" הן בטיבה והן בתוצאותיה.

בכבוד רב,
ורדה מכנס,
רחוב רוטשיידר 122,
פתח-תקוה.

המונשר
העברי
עקלונית
הפעולה השמית

לבפטיסטים בארץ
הכינוס השנתי יתקיים בימי סוכות בכפר הבפטיסטים. נא להתקשר בכתב לשמי- רת מקום לפי הכתובת: פתח-תקוה, ת. ד. 177

חדר המשפחה - הכינה הפרטית

חדר המשפחה הוא מבצרו האישי של כל חבר קיבוץ נשוי. בחדרו יכול החבר לבטא את אישיותו שלו בחפציו האישיים, בסידור פני החדר, בקישוטו ובפנישות החברתיות שהוא מקיים עם חבריו הקרובים בקיבוץ. מחוץ לחדר, החבר הוא פרט - חוליה קטנה בשרשרת גדולה. בחדר, אחרי שעות העבודה הקשה, יכול החבר לעסוק בשלל מבלי שמישהו יתערב בעניניו הפרטיים ובמעשיו. אולם גם לחדר המשפחה מגיעה ידה של וועדת החברים בקיבוץ: הרשות המפקחת על השיתוף והשוויון. שני הצילומים בעמוד זה מופיעים בתערוכת הקיבוצים, בחיפה.

הקיבוץ הארצי בתל-עמל, שציריה עסקו ב- רצינות גמורה בשאלה אם לאסור או לה- תיר את הקומקום החשמלי בחדרים הפר- טיים או לאו, ידע כי אותו חבר מרכזי צדק. כי המעבר מ"קומונת הנורמות" לקומונה של "התקציב האישי" הוא רב-משמעותי ה- בה יותר מהחלטה פורמאלית של מועצה זו או אחרת - המציאות ותנאיה הם ש- יכתיבו את ההחלטה על כך בכל קיבוץ וקיבוץ לחוד ויביאו בסופו של דבר גם להחלטה מרכזית אפילו במוסדות העליונים של התנועה הקיבוצית השמרנית ביותר: ה- קיבוץ הארצי.

קומונה ולקניות בה, מניסים מתנגדים אלה את גס המרד נגד קומונת הנורמות. כאלטר- נטיבה מציעים חברים אלה את השיטה ה- חדשה, המקובלת כבר עתה במשקי איחוד הקיבוצים: "התקציב האישי".

★ ★ ★

מועצת הקומקומים

ליצנים שבין חברי הקיבוצים קור- אים לקומונה זו בשם "תקציב אשתי". יש להם סיבה טובה לכך: מרבית התק- ציב האישי, המוקצב בקיבוצים בהם הונהגה שיטה זו, עוברת אוטומאטית לצרכיה של האשה במשפחה.

★ ★ ★

פחות שוויון, יצור מוגבר

בתנועות הקיבוציות הגדולות ה- באחרות, באיחוד הקיבוצים ובהקיבוץ ה- מאוחד חתרה שיטת "התקציב האישי" מ- תחת ל"נורמות" במשך זמן ממושך והשת- לטה על הגדולים שבמשקי תנועות אלה. שיטה זו חרגה באיחוד ובקיבוץ המאוחד גם מעבר לארבעת כתליו של מחסן ה- בנדים: בקיבוצים אחרים מקציב הקיבוץ מגת מזון לחברי החברים בשעה שבקיבוץ נאות מרכזי שבצפון הארץ מקבל כל חבר ספל אספרסו אחד ליום ב"באר" הקיבוצי היחיד במינו בארץ.

שיטת התקציב האישי מבוססת על כוח בחירתו האישית של כל חבר קיבוץ. כל הסכום המוקצב מדי שנה להנועלה, הלבשה, ריהוט וחפצי-ביית לכל שכבת חברים בקי- בוץ, לפי גילה, וותקה ומשך הזמן שהיא נמצאת במשק, עומד לרשות המשפחה. ה- חבר והחברה יכולים לעשות במסגרת סכום זה ככל העולה על רוחם. הם יכולים ל- קנות תריסר חולצות ותריסר זוגות נעלים, ולחלל בכך את כל התקציב. הם גם יכולים, לעומת זאת, להסתפק בשנה מסוגרת סכום כורסה נוחה ובמעיל חורף משובח. הם אי- גם יכולים להעביר תקציב זה לצרכים אחר- רים: בלוי ממושך בעיר או נסיעה לחוץ- לארץ, אולם במסגרת התפקיד לו נועד ה- תקציב רשאים הם לעשות בו כרצונם. מכל הבחינות עדיפה שיטה זו בעיני ה- חבר הפשוט על כל השיטות שקדמו לה. ר- שהיו נהוגות בקומונה הקיבוצית. לא זו בלבד שאינה פוגעת אף לא באחד מעקרונות השוויון הקיבוצי הנהוגים היום, אלא שהיא עוד עוזרת גם להסדירים בצורה מתקבלת על הדעת, לנוחיותו של כל חבר. שיטה זו מתחשבת בטעמם של החבר והחברה ב- קיבוץ, ומצמצמת כמעט לגמרי את תלותם בטעמם האישי, מצב-רוחם או כשרונם של בעלי התפקידים בשטח זה.

את משקי האיחוד והקיבוץ המאוחד מא- פינת תכונה חשובה שאינה קיימת כמעט במחלקות לעיניי חברה וחברים בקיבוץ ה- ארצי: גמישות מקסימאלית. גמישות זו מ- כתבת כמובן על-ידי המציאות. בשעה שמש- קים שלמים נעזבים - אומרים ראשי תגר- עות אלה - מוטב להקל על החבר בדרי- שותיו האישיות, להוסיף ונג נעלים לחבר ונט- וכורסה לחור, פחות "חינוך משותף" ונט- בה קטן ליד חדר המשפחה - ובלבד ש- חדר זה על יושביו לא יעבור לעיר.

החייכות בין שתי השיטות, קומונת הנור- מות וקומונת התקציב האישי, עמד השנה במרכז הדיונים במועצה התשיעית הכללית של הקיבוץ הארצי ובדיונים שקדמו לה. רק קיבוץ אחת, קיבוץ מרחביה, החליט לפני המועצה לתמוך בשיטת התקציב האישי. ב- מועצה עצמה היה שלום לוריא, מורה מ- מרחביה, ראש הרוברים בעד תקציב כזה. אולם למרות מציינים רבים הביעו את הד- דותם החלקית או המוחלטת עם חברי מר- חביה, נחתה ההצעה ברוב גדול, כשחברי מנהיגות הקיבוץ לוחמים בה בשצף-קצף. טען בשיחה פרטית אחד החברים המרכזיים של הקיבוץ: "חשבתי לדבר בעד התקציב האישי, אבל בשביל מה לעורר מהומות? בין כך וכך יונהג התקציב האישי בכל הקיבוצים, ותרך כמה שנים".

גמישות כזו אינה קיימת במשקי השומר הצעיר. בעוד שהיום אין מגרשים עוד חב- רים המעשנים במשקים צעירים, שהחליטו ב- שעתו לאסור על העישון מטעמים אידיאו- לוגיים - מקפידים מוסדות התנועה על כל עבירה קלה כחמורה בתקנון החברתי של הקיבוץ ומעדיפים לעיתים ללבד כו- חות משקים וחברתיים מעולים ובלבד שלא לעבור על התקנון הכתוב המקודש. התנאים והמציאות השתנו תכלית שינוי בעשר השנים הראשונות לקיומה של מדי- נת ישראל: בעוד שבעת יסוד התנועה ה- קיבוצית היו ה"שחיון והשיתוף" תנאי יסודי לליכולת המשקית של הקיבוץ - רואים ב- הם היום ה"מישקיסטים" מכשלה גורם עי- קרי להתמוטטות יכולת זו. הם מעדיפים פחות שחיון, פחות שיתוף ובלבד שהייצור יהיה מוגבר יותר, יכסה בהכנסותיו המוג- דלות את הדרישות האישיות הגוברות של חברי הקיבוץ. על הנחה זו, נטוש הקרב בין חברי הקיבוץ להנהגתם הרותנית.

מי שזוכר את "מועצת הקומקומים" של